

Molí de Terrers

Capolat

Ubicació

Comarca: Berguedà

Lloc/Adreça: El molí es troba al marge dret del riu Terrers, al peu del Puig de la Torre, a la Vall de Lord. Està situat en el terme de l'antiga parròquia de Sant Serni de Terrers, zona a l'extrem nord-occidental de l'actual municipi de Capolat.

Emplaçament Al costat de la carretera de Berga a Sant Llorenç de Morunys, al km. 15 de la BV-4241

Coordenades:

Latitud: 42.104710192223

Longitud: 1.731140326013

UTM Est (X): 395088

UTM Nord (Y): 4662181

Classificació

Número de fitxa 08045 - 2

Àmbit: Patrimoni immoble

Tipologia Edifici

Estil / època: Modern Contemporani Popular

Segle XVI-XX

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Tipus de protecció: Inexistent

Número inventari IPAC 3122

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil

Ús actual: Residencial - productiu

Titularitat Privada

Titular: 000102900CG96B0001YZ

Fitxes associades:

Autoria de la fitxa Marta Sánchez Soler - Societat d'Arqueologia del Berguedà

Data de registre de la dl., 08/11/2021 - 12:58

fitxa:

Descripció

El molí de Terrers consta de diferents construccions. L'edifici del molí és de planta irregular, a causa de les ampliacions i de la situació de la bassa. Té planta baixa, un pis i golfes i coberta a dos vessants amb carener centrat i orientat d'est a oest. A la façana sud-oest destaca la porta adovellada amb arc lleugerament rebaixat i deu dovelles de pedra tosca. La casa nova, molt pròxima al molí, és un edifici amb planta de 10 m x 10 m. Té planta baixa, dos pisos i golfes i coberta a dos vessants amb carener centrat i orientat d'est a oest. La pallissa és un edifici de planta gairebé quadrada, amb tres plantes i teulada a dos vessants. Està adossada a un marge, per la qual cosa té accés des de dos pisos. La planta baixa està dividida en dos espais destinats a femer, però el del costat sud es va convertir en estable. Els murs són de pedra unida amb morter de calç d'uns 40 cm de gruix. Les obertures són variables i totes estan emmarcades amb llindes formades per arcs de maó a plec de llibre i muntants també de totxo.

La bassa es troba al costat de l'edifici del molí i té forma triangular. Rebia l'aigua per un canal de 300 m de longitud que l'agafava del riu de Terreres. L'escairador és una petita construcció del segle XIX que es troba abans de la bassa. Els murs són de pedra sorrenca, totalment arrebossats i té una única obertura, la porta d'entrada. Al peu de la façana oest hi ha dos petits cacaús de sortida d'aigua. Té teulada amb un sol vessant inclinat a l'est.

Observacions:

A l'interior de la casa nova es conserva l'antiga mola de l'escairador. Servia per escairar el blat de moro i va ser retirada a mitjans del segle XX per col·locar una turbina a l'escairador.

A l'interior de l'edifici del molí encara es conserva el mecanisme de fusta del molí i la boca d'un forn del segle XVIII, el cos del qual ha desaparegut.

Història

El Molí de Terrers antigament també es coneixia com a mas Pujol. El trobem esmentat com a Molí de Terrers per primer cop en un document del 12 de setembre de 1669 (AP Molí de Terrers. Procés), en el qual el procurador del duc de Cardona, Celdoni Clusa, havia atorgat carta de precària i de nou establiment a favor d'Antoni Joan Torra de la casa, mas i heretat Pujol, anomenada el Molí de Terrers, habitada i afocada. L'hereu universal d'Antoni Joan va ser el seu fill, Josep Torra, que l'any 1682 confessava la possessió del molí de Terrers i altres béns al duc de Cardona (AP Molí de Terrers. Procés). En el testament de 16 d'octubre de 1699 Josep Torre fa hereva universal a la seva filla Magdalena, casada amb Urbici Santamaria (AP Molí de Terrers. Procés). A causa d'aquest enllaç el molí passà a mans dels Santamaria. És així com el 1724 Urbici confessava, a favor del duc de Cardona, la seva possessió com a consort de Magdalena Torra (AP Molí de Terrers. Procés). Apareix mencionat en tres documents més, dues confessions de 1758 i 1791 i

el testament de Josep Santamaria de 1770.

En les estructures es poden veure diferents moments constructius. El més antic és del segle XVI i és l'edifici originari. Consta d'una edificació de planta rectangular amb un obrador a la planta baixa i un molí a l'angle nord-oest. A la planta del pis hi havia l'habitatge del moliner, que ha estat molt reformat posteriorment. Al segle XVIII s'hi fa una reforma i s'adossa una construcció a aquest edifici ja existent. A la planta pis hi trobem la sala a l'angle nord-oest, el pastador amb el forn de pa a l'angle nord-est i habitacions. També és en aquest moment que s'eleva el conjunt. Al segle XIX s'adapten les golfes de l'edifici amb la construcció d'habitacions i una eixida a l'angle sud-est. Possiblement, també és en aquest moment que es construeix l'escairador aprofitant el desnivell del canal. Finalment, al segle XX s'edifica la casa actual i la pallissa amb femer i corts.

Bibliografia

SOCIETAT D'ARQUEOLOGIA DEL BERGUEDÀ (2004). Inventari i Catalogació del Patrimoni Cultural moble i immoble del Municipi de Capolat. Inèdit

CASACUBERTA, A., CUNILL, J., SÁNCHEZ, J. (2022). Història dels masos del Municipi de Capolat. Inèdit.

